

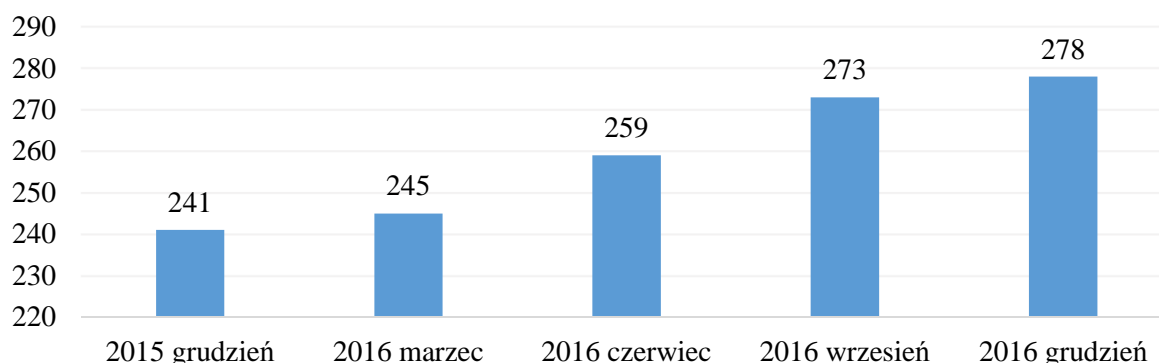

Sprawozdanie o sytuacji finansowej Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w 2016 r.

Warszawa, maj 2017

System Ochrony Zrzeszenia BPS (SOZ BPS), według stanu na 31.12.2016 r., tworzyło 279 banków, tj. Bank BPS S.A. oraz 278 zrzeszonych z nim banków spółdzielczych.

Rysunek 1. Liczba banków spółdzielczych w SOZ BPS

W okresie od 31.12.2015 r. do 31.12.2016 r. liczba banków spółdzielczych zwiększyła się z 241 do 278. W IV kwartale do SOZ BPS dołączyło 5 banków.

Na koniec 2016 r. suma aktywów wszystkich banków spółdzielczych należących do Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS wynosiła 53,4 mld zł. Stanowiło to 44% aktywów sektora banków spółdzielczych w Polsce (na podstawie informacji opublikowanych na stronie internetowej Komisji Nadzoru Finansowego). Natomiast suma aktywów banku BPS S.A. na koniec 2016 r. wynosiła 20,1 mld zł.

Na koniec 2016 r. banki spółdzielcze należące do SOZ BPS prowadziły działalność w 1 826 placówkach (poza centralami), w których zatrudnionych było 13 801 pracowników. W 2016 r. sieć placówek uczestników Systemu zmniejszyła się o 24, natomiast zatrudnienie spadło o 198 osób. Zjawisko zmniejszenia poziomu zatrudnienia i liczby placówek utrzymuje się w bankach spółdzielczych od kilku lat i jest przede wszystkim efektem dążenia banków do redukcji kosztów działania.

Kredyty i inne należności od sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych

Wartość kredytów i innych należności w bankach spółdzielczych wynosiła 29,5 mld zł, z czego 27,5% stanowiły kredyty dla przedsiębiorstw. Udział kredytów dla rolników indywidualnych wyniósł 22,4%, natomiast dla osób prywatnych 22,0%. Banki chętnie kredytowały także przedsiębiorców indywidualnych (16,2% portfela kredytowego). Kredyty dla sektora samorządowego i rządowego stanowiły na koniec grudnia ponad 10% wartości portfela. W bankach spółdzielczych od kilku lat obserwowana jest zmiana kierunków kredytowania, tj. odchodzenie od kredytowania rolników na rzecz finansowania małych i średnich przedsiębiorstw oraz przedsiębiorców indywidualnych. Zwiększone finansowanie przedsiębiorstw i podmiotów indywidualnych skutkuje jednak zwiększeniem wartości kredytów zagrożonych.

Instrumenty dłużne i kapitałowe

Pod względem wartości istotną pozycję aktywów stanowiły instrumenty dłużne i kapitałowe. Od początku 2016 r. wartość instrumentów dłużnych wzrosła o 43,41% (na 31.12.2016 r. wyniosła 8,7 mld zł), natomiast wartość instrumentów kapitałowych wzrosła o 13,96% (na 31.12.2016 r. wyniosła 654 mln zł).

Jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych posiadało 35 banków (łącznie wartość: 117 mln zł), certyfikaty inwestycyjne – 56 banków (łącznie wartość: 94 mln zł), natomiast akcje kwotowane na aktywnym rynku – 8 banków (łącznie wartość: 238 tys. zł).

Lokaty międzybankowe

Istotną pozycję aktywów banków spółdzielczych stanowią lokaty międzybankowe, w tym złożone przede wszystkim w Banku Zrzeszającym. Na koniec 2016 r. wartość lokat międzybankowych banków spółdzielczych w Systemie wynosiła prawie 7,6 mld zł.

Depozyty

Działalność kredytowa finansowana jest głównie depozytami od sektora niefinansowego oraz instytucji rządowych i samorządowych o wartości 46,8 mld zł. Depozyty sektora finansowego na koniec grudnia wynosiły 253 mln zł. Wartość depozytów wszystkich sektorów zwiększyła się w 2016 r. z 41,2 mld zł do 47,1 mld zł. Relacja kredytów do depozytów dla całego Systemu wynosiła 0,63.

W strukturze depozytów zaobserwowano istotne zmiany. Przede wszystkim na koniec 2015 r. przeważały depozyty terminowe, natomiast na koniec 2016 r. – depozyty bieżące. W 2016 r. dynamika depozytów bieżących wyniosła 121,9%, a depozytów terminowych – 107,3%.

W strukturze podmiotowej depozytów banków spółdzielczych należących do SOZ BPS, w okresie 2015-2016 nie odnotowano istotnych zmian. Prawie 70% stanowiły depozyty osób prywatnych, natomiast 11% to depozyty rolników indywidualnych. Około 8% w portfelu depozytów stanowiły depozyty instytucji rządowych i samorządowych, a 7% – depozyty przedsiębiorstw. Tylko niecałe 5% depozytów to depozyty przedsiębiorców indywidualnych.

Fundusze własne

Banki spółdzielcze należące do SOZ BPS posiadały fundusze własne o wartości 4 823 mln zł, zbudowane w 94% na bazie instrumentów zaliczanych do kapitału Tier I (4 533 mln zł) i uzupełnione instrumentami kwalifikowanymi do kapitału Tier II (290 mln zł). Fundusze własne banków spółdzielczych wzrosły o 4,1% w stosunku do grudnia 2015 r.

Na koniec 2016 r. fundusze własne Banku BPS S.A. wyniosły 911,7 mln zł, w tym kapitał Tier I to 559,9 mln zł.

Opracowano pod kierunkiem: B. Zych